

РЕШЕНИЕ

№ 70

гр. Шумен, 03.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН в публично заседание на втори април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Азадухи Ов. Карагьозян

при участието на секретаря Галина Св. Г.
в присъствието на прокурора М. Г. Г.
като разгледа докладваното от Азадухи Ов. Карагьозян Гражданско дело № 20243600100032 по описа за 2024 година

Производство по чл.5 от ЗЛС.

В исковата си молба до съда, ищцата Р. В. М. твърди ,че ответницата била нейна майка, за която тя се грижела. От края на 2015г. ищцата забелязала коренна промяна в поведението и начина на живот на своята майка. Ответницата започнала да забравя случки и факти от ежедневието си, зрението ѝ започнало да отслабва, придвижвала се бавно и била затруднена да се справи с ежедневните си дейности. От края на 2018г. ответницата започнала да не разпознава близки и познати , започнала да се изпуска по малка и голяма нужда . При преглед от психиатър на ответницата била поставена диагноза –„Рецидивиращо депресивно разстройство ,сегашен епизод без психотонични симптоми“ и ѝ било назначено медикаментозно лечение. От средата на 2019г. ответницата започнала да говори с починали близки и роднини ,не разпознавала дъщеря си ,и своя внук Веско и не си спомняла коя е. Ответницата започнала да става агресивна към дъщеря си , внука си и неговата съжителка, с които живеела в едно домакинство. Тя започнала да пали пердетата в стаята в която живеела ,криела се под леглото и говорела налудности, пускала водата в жилището и предизвикала наводнение. От началото на 2020г. Д.Д. прекарвала деня си почти изцяло в леглото , изгубила представа за време и пространство , не знаела кой ден е и коя година. Установявала крайно елементарен словесен контакт с дъщеря си , внука си и неговата съжителка, на която забила вилица в ръката по време на хранене. Ответницата била дезориентирана , трудно виждала , губела представа за ситост ,била постоянно гладна и забравяла с какво се е хранила , махала поставените ѝ памперси. На 16.10.2023г. след преглед при д-р С.С.-психиатър ѝ била поставена диагноза „Смесена корова и подкорова съдова деменция“.

Предвид изложеното, ищцата моли съдът да постанови решение, с което да постави под пълно запрещение ответницата Д. В. Д..

В съдебно заседание ищцата поддържа предявения иск и моли съдът да го уважи.

Представителят на ШОП счита иска за основателен.

Ответницата Д. В. Д. в законовият срок не е депозирала отговор на исковата молба. Изслушана в съдебно заседание по реда на чл.337 ал.1 от ГПК не взема ясно становище по иска, не отговаря на въпросите на съда и е във видимо неадекватно състояние и с нея не може да се осъществи никакъв контакт.

Съдът, след като се запозна със събраните по делото доказателства, установи следното от фактическа и правна страна: От представената по делото медицинска документация се установява, че ответницата страда от „Смесена корова и подкорова съдова деменция“.

От показанията на разпитаните по делото трима свидетели на ищцовата страна В.М.М. , внук на ответницата , М.Н.Н. , съжителстваща със свидетеля В.М. и Л.М.А. ,съседка на ответницата се установи ,че първите двама свидетели живеели в едно домакинство с ответницата. Ответницата от 2015г. започнала да забравя ,да губи вещи, да забравя включени котлони, да забравя какво е яла и постепенно състоянието ѝ започнало да се влошава въпреки посещението на лекари и предписано лечение. С годините състоянието ѝ прогресирало и в момента тя била лежачо болна. От 2020г. била в това състояние , била дезориентирана ,не познавала близките си ,псувала ги ,не знаела кой ден е коя година , приказвала си с някого . Ответницата не можела да се подписва, да чете и да разбира написаното. Тя за всичко имала нужда от чужда помощ ,защото не можела да се оправя сама. Помагали ѝ да се храни ,да стане , да се преоблече , падала много често, не можела да пази равновесие. Близките ѝ я къпела и била на памперси . Не била излизала от дома си близо 4-5 години , предизвикала в дома си четири наводнения и един пожар на пердета. Била агресивна към близките си роднини и към чужди хора. Близките ѝ я обгрижвали изцяло за всички нейни нужди .

От заключението на вещото лице по назначената съдебно-психиатрична експертиза, възприето от съда като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните се установява ,че ответницата страда от психично заболяване „Смесена корова и подкорова съдова деменция“, в следствие на което катамнезното проследяване през последните години, отчита изразен спад в нивото на семейното и социално функциониране и липса на възможности за самообгрижване. Това състояние е трайно и под влияние на него поведението на Осв. Д. често е дезорганизирано, социално дезадаптирано с трайни мнестични /паметови нарушения, вторични параноидни и халюцинаторни изживявания с органична генеза, при липса на критичност към постъпките. Заболяването оформя траен дезадаптивен модел на поведение, при липса на критичност към състоянието и поведението и липса на мотивация за системно лечение. Настъпилата съдова деменция (старческо слабоумие) при Осв. лица Д. Д. се извява с изразен и прогресиращ дефект в познавателната способност, загуба на възможността за абстрактно - логично мислене, ограниченост на

съжденията и аналитико - синтетичната мисловна дейност.

Трайно е нарушена възможността на Осв. Д. да осмисля и разбира пълноценно значението на постъпките си и техните възможни последици, в контекста на сложните взаимоотношения на обективната действителност. Това нарушава грубо нивото на социално функциониране, което е невъзможно без цялостна помощ и контрол от страна на близки и околните. Настъпилата съдова деменция е трайно/хронично създадено състояние, вследствие хроничните соматични заболявания и е необратимо във времето, не търпи медикаментозна корекция. Всичко това кумулативно не дава възможност на ответницата Д.Д. да разполага с психична и волева годност да се грижи за своите работи и да защитава сама интересите си и може да бъде поставена под пълно запрещение.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи: Ищцата с исковата си молба е предявила иск с правно основание чл.5 ал.1 от ЗЛС ответницата да бъде поставена под пълно запрещение.

Основание за поставяне под запрещение е кумулативното наличие на двата критерия-медицински-наличието на слабоумие или душевна болест и юридически-неспособността/съответно ограничената способност/ на лицето, поради това негово състояние да се грижи за работите си. В случая състоянието на ответницата следва да се квалифицира като психично заболяване и придобито слабоумие по смисъла на чл.5 ал.1 от ЗЛС, тъй като същата страда от „Смесена корова и подкорова съдова деменция“, която се характеризира с бързо настъпващ упадък и множество неврологични разстройства, което води до невъзможност тя сама да се грижи за своите работи. Налице е дементен процес и са увредени множество функции включително памет, мислене, ориентация, разбиране, смятане, възможност за заучаване, език и съждение. Този процес е с хронично и прогресиращо естество през последните години и е налице невъзможност за самостоятелно справяне с елементарни социални дейности в дома и обществото, дори и с дозирана помощ, невъзможност за елементарно социално ангажиране и функциониране. Заболяването на ответницата има хронично протичащ и прогресиращ характер и представлява всъщност вторично т.е. придобито „слабоумие“ настъпилото в старческа възраст, същото е трайно, не търпи значителни медикаментозни корекции и обратно развитие в смисъла на оздравителен процес – и в този смисъл това състояние, като заболяване, не дава на ответницата възможност да разполага с психична/интелектуална/ и волева поведенческа годност да се грижи сама за своите работи и да защитава сама интересите си. Настъпилата съдова деменция е трайно/хронично създадено състояние, вследствие хроничните соматични заболявания и е необратимо във времето. Тя е изцяло зависима за всички дейности от чужда помощ, не осъзнава действителността и не разбира, какво ѝ се говори.

Предвид гореизложеното съдът счита, че ответницата в състоянието в което се намира не може да полага грижи за себе си и да защитава своите интереси.

Поради това следва предявеният иск по чл.5, ал.1 от ЗЛС да бъде уважен и ответницата да бъде поставена под пълно запрещение, като ѝ бъдат определени настойник, заместник настойник и двама съветници от органа по настойничество и попечителство при

Община Шумен.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

Съдия при Окръжен съд – Шумен: _____